

Záhonyi András (Budapest):
Magyar tudományos események

1. A Körösi Csoma Sándor Egyesület (Kovászna) hírei

A KCsSE honlapján: <https://csomaegyesulet.hu/kcss-aloldal/>

2024-ben is a *Körösi Csoma Sándor Napok* keretében rendezték meg a tudományos ülészeket (történelmi tanácskozást), melynek időpontja 2024. április 11–13. volt.

A *Csoma Emlékközpont* ünnepélyes épületavatóját 2024. április 8-án, az alapító *Gazda József* születésnapján tartották meg.

A tanácskozás előadói:

Csoma-kutatás – Flórián Csaba, Török Zsolt Győző, Oláh-Gál Róbert

Magyarságtudomány – Bakk István, Deme Tamás, Csisztay Gizella, Mandics György (MMA), Tisza András, Sudár Balázs (MTA), Sántha Attila, Csáji László Koppány (MMA)

Néprajz – Ambrus Tünde, Pozsony Ferenc (Babes-Bolyai TE), Bernád Ilona, Gucsik Arnold (ELTE TTK)

Nyelvészet – Bérczi Szaniszló (ELTE TTK), Kalmár István (Debreceni Egyetem), Záhonyi András.

Előadásanyagát írásban beküldte Bárdi László, Friedrich Klára, Czeglédi Katalin és Z. G. Aminyev. (Lezsák Gabriella és Orisek Mária előadása elmaradt.)

Két új felismerés is elhangzott Csomakőrösön:

1. Mandics az 'álló hal' és a 'fekvő hal' ábrázolása kapcsán megállapította, hogy az előbbi a 'halál', az utóbbi az 'élet' jelképe. Az akrofóniát is figyelembe véve a 'hal' azért lett a magyar rovás **H** jele, mert ez a 'hal' szavunk kezdőhangja. A türköknél pedig azért lett **B**, mert a hal türkül 'balyk/balik'.

2. Záhonyi kimutatta egy eddig akkádnak vélt mezopotámiai feliratról, hogy az sumer nyelvű. Anton Deimel páter ugyanis nem a jelek pontos olvasatát adta meg 'Sumer nyelvtan' c. könyvében (PBI, 1939, 2. gyakorlat – b, rész), hanem annak akkád fordítását. *Ezt az akkádosítási kísérletet sikerült most leleplezni.*

[Indoklás:

1) Az *ana* és az *in* a sumer nyelvben is előfordul, tehát felbukkanásuk nem indokolja, hogy a szöveget akkádnak tekintsük.

2) Nem Sar-ga-ni sar-ri, hanem SAR.GA.NI LUGAL URU,
nem ⁱSamas, hanem ^dUTU,
nem Sip-par-im^{ki}, hanem UD.KIB.NUN^{ki},
nem is-ruk, hanem A.MU.RU

olvasható ki a jelekből.

A szöveg jelentését tehát helyesen adta vissza Deimel: „Szargon akkád király a napistennek (UTU) szentelte fel (ezt) Szipparban (sumer nevén UD.KIB.NUN^{ki}-ban)”, azonban az akkád fordítás megadásával (tévesen) a sémi nyelvű szövegek számát növelte meg eggyel, ugyanakkor a sumer nyelvűekét eggyel csökkentette.

(Az akkádosítási szándéokra számos más példát is találtunk már.)]

Az idei ülészekon vehettük kézbe először *Flórián Csaba: Csoma-repertórium* című összeállítását. A könyv a *Csoma-konferenciák* eddig megjelent köteteit tekinti át (1992–2024).

A ZMTE tagjai közül eddig Bérczi Szaniszló, Czeglédi Katalin és Záhonyi András 11, Mandics György 8, Balázs Lajos 6, Erdélyi István 4, Bakay Kornél 3, Szádeczky-Kardoss Irma, Timaru-Kast Sándor és Költő László 1 konferencián adott elő.

Az előadások videófelvelelei nemsokára megtekinthetők lesznek az Egyesület honlapján: <https://csomaegyesulet.hu/csoma-napok-uj/>.

Technikai okok miatt a ZOOM-közvetítés idén elmaradt.

A tanácskozás idején megvásárolható volt *Sántha Attila: Bühnagy Székely Szótára* (Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft., Budapest, 2018.) is.

Ebben feltárja a magyar nyelv születésének csodáját, a 472 oldalas könyv Tündérországba röpít bennünket. A tájszótár-jellegű gyűjtés bevezetője azt is bemutatja, hogy hol laknak a székelyek. Pl. a moldvai székelyek és a moldvai magyarok területi határát kijelöli a 'csinál' és a 'csán' igék használata. A településnevek változására és visszaalakulására is találunk benne táblázatot.²⁴⁰

Érdekes példák:

Az *arr* az *orr* szavunk változata. Lásd *orr+száj=arc*.(vagyis *arr+száj=arsz=arc*, *orr+száj=orca*).

Néhány székely szóváltozat:

belengyesz (torkos)

megmásodegyesedik (másodegyes szövési mód)

bacsók (farangi álarcos, madárijesztő)

bece (kényeztetett).

Székely családnév pl. a Püsök, a Boda, a Dózsa és a László.

A nyelvjárások hasonlósága:

maroszéki ~ Örség, Pozsony

udvarhelyszéki ~ Baranya megye

legkeletibb székelyek ~ Örség, Órvidék.

(Benkő Lóránd szerint a székelyek nyugatról teleped(het)tek mai lakóhelyükre. Bakos Ferenc viszont ezt tagadja.)

Zoboralja eredethagyománya székely.

Aranka György szerint a székelyhídiak eredethagyománya is székely.

A Kolozs vármegyei Székely (Székelyjő) patak neve a bihari székelyekkel hozható kapcsolatba.

2. Konferencia a szabírokról

Attila Hotel, 2024. április 6.

Budapest III. ker. (Csillaghegy), Attila u. 20.

²⁴⁰ Közben megjelent egy új elmélet a székelyek eredetéről: Demokrata, 2024. április 17.

https://demokrata.hu/magyarorszag/torok-tudos-fejtette-meg-a-szekelyek-eredetet-809889/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR0FZa4e80JibMFOWXcQJq06NrGX1udgO_wK39UonAmrOKVZ8XbhufIAjw_aem_ASmJOrnFbhvQUJDL5TehS0wrHa1YVN3tZsWHNf0ysNelCE8sDdyMJJmzWPo3xIrmJoFLkrOF4oY2SK-GKRbGY9AJ

A részletes műsor:

KONFERENCIA A SZABÍROKRÓL

2024. április 6-án

ATTILA HOTEL BUDAPEST, III. KER. ATTILA U. 20.

Az előadásról készült felvétel
az Attila Hotel és a Visegrádi Szent György Lovagrend szellemi tulajdona
A konferencia fővédnöke és házigazdája:
nemzetes Bárdosi Ferenc,
a Történelmi Vitézi Rend és a Visegrádi Szent György Lovagrend tagja

A konferencia előadói:

Marton Veronika magyar-könyvtár szakos tanár, az ókori népek kutatója
Subartu, a szabírok őshazája

Dr. Czeglédi Katalin nyelvész, őstörténész, az altajisztika doktora
A szabír népnév és szócsaládja

Dr. Somos Zsuzsanna, az MTA doktora
A honfoglalók szabír népcsoportjának eredete és vezetői

Dr. Bognár László őstörténet kutató
Szabírok, a tudás népe

Záhonyi András orientalista, íráskutató
Sumerok, szkíták, szakák, szabírok

Varga Géza írástörténész
Szarmata hieroglifák

Andrikó László tanár, designer, utazó
Gondolatok a szabír örökségről

A rendezvény INGYENES, az esetleges programváltozás jogát fenntartjuk! • Az előadók tiszteletdíj nélkül vállalták a fellépést.
Kérjük, hogy az általuk hozott könyvek, ill. CD-k megvásárlásával járuljanak hozzá útiköltségükhöz.

3. A Herman Ottó Társaság programja

2024. április-május

MVSZ, Budapest, Semmelweis u. 1-3.

A rendezvénysorozat rendszeresen hívja meg a ZMTE kutatóit is (Bérczi, Mandics, Záhonyi).

A korábbi előadások a MVSZ YouTube csatornáján tekinthetők meg:

https://www.youtube.com/results?search_query=magyarok+vil%C3%A1gsz%C3%B6vets%C3%A9g+z%C3%A1honyi

Április 8.

Bognár Ferenc: A szkíták korai ősvallása

Április 15.

Ludvig Rezső: A Magyar Szent Korona a Faras-i Katedrális tükrében

Április 22.

Mandics György: Erdélyiek -- még a Kárpátokon kívül

Április 29.

Záhonyi András: Indus-völgye kultúrája és írásemlékei

Május 6.

Mandics György: Emberek és madarak (Peter Gehrish egykori NDK-s író világlátása)

Május 13.

Bognár Ferenc: A szkíta szakralitásból kinövő kereszténység

Május 27.

Záhonyi András: Ősműveltség – Magyar Adorján és Tomory Zsuzsa (1930-2016) kutatásai alapján

<https://docplayer.hu/3205039-Kezdetek-tomory-zsuzsa.html>
<https://ipon.hu/shop/termek/tomory-zsuzsanna-kisenciklopedia-13-a-karpat-medence-mint-a-magyar-sag-bolcsoje/902966>
<https://www.rovasirasforrai.hu/Kitekinto/Bucusu-Tomory-Zsuzsa-magyar-sagkutatotol.htm>

KEZDETEINK

TOMORY ZSUZSA

4. Hírverés

Molnár Pál írása a ZMTE-ről:

<https://nemzeti.net/zurichben-a-hun-avar-magyar-kontinuitasrol-20591651.html>

Kattintható kapcsolatok videó-előadásokra:

A magyar nyelv különlegessége

<https://www.youtube.com/watch?v=O-zOV089QIA&t=1955s>

Csillagászat és Biblia

<https://www.youtube.com/watch?v=9dtOBv6epfY&t=3406s>

*Őfelsége, a magyar Szent Korona*²⁴¹

<https://www.youtube.com/watch?v=ORELeJqsgqg&t=2259s>

Beszélgetés Mandics György irodalomtörténésszel (az MMA-n)

<https://www.youtube.com/watch?v=i32XG3fO05Q&t=18s>

Beszélgetés a Könyvhéten (Csűrös Csilla, Mandics György, Záhonyi András)

<https://www.youtube.com/watch?v=jDJzmIbzXbM&t=700s>

Tatárlaka és Tordos üzenete

<https://www.youtube.com/watch?v=XB2mcUIWjL0&t=1621s>

A gyökrendszer működése

<https://www.youtube.com/watch?v=MrrlW-2jceQ&t=1039s>

²⁴¹ A Szent helyett a Megszentelt vagy Szakrális megnevezés pontosabb, lásd ZMTE-tagtársunk, Bölöni József tanulmányát: <https://mek.oszk.hu/05900/05930/05930.pdf> 42-43. oldal.